

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 97. Quid possit Capitulum circa commendanda beneficia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

rendi adhuc non concludatur, non pertinere collationem ad legem jurisdictionis, & quò minus in materia provisionis facultas aliqua transeat ad Capitulum Sede vacante; sufficit illum casum non esse expressum in jure, ut Coraf. Federic. de Senis. Rota apud Lotter. Unde jam etiam, etsi beneficium debitum certæ personæ. V. g. primogenito, ejus collatio (de qua in specie loquitur Garc. pro sententia contraria adductus) adhuc non transit ad Capitulum, ut contra Fermos. Dianam, Meroll. citati ceteri AA. vide me de his, *quest.* 526.

3. Resp. tertio: Collationem ob negligentiam inferiorum collatorum devolutam vel devolvendam ad Episcopum, dum is viveret, vel supervixisset, devolvi ad Capitulum Sede vacante, docent Zechus de benef. c. 5. n. 5. Zerol. pr. episc. p. 1. v. capitulum. §. 5. Lambert. de jurep. l. 2. p. 3. *quest.* 3. a. 8. Zyp. juris pontif. b. t. à n. 6. Molin. loc. cit. num. 12. quos citavi, *quest.* 527. num. 1. hac ducti ratione: quòd facultas conferendi spectet quidem ad dignitatem episcopalem, cujus est fructus; in casu tamen devolutionis, supplendo negligentiam inferioris, spectet ad jurisdictionem episcopalem, & quidem necessariam ad diocesis utilem administrationem. Contrarium tamen tenent. Fermos. loc. cit. *quest.* 24. num. 4. Garc. p. 2. c. 7. num. 53. Castrop. loc. cit. num. 10. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. *quest.* 6. Barbof. juris eccl. l. 1. c. 32. num. 110. Laym. in c. cum olim de major. Obed. num. 3. &c. Ex ea ratione; quòd, cum hac devolutio non deducatur immediatè ex natura rei, nec ex aliqua ratione concludente, sed immediatè ex Juris Canonici dispositione, non fit inducenda extra casus in jure non expressos, qualiter, quòd ea devolvatur ad Capitulum nullibi exprimitur. His non obstante c. 2. de concess. prab. utpote loquente de devolutione collationis jure proprio competentis Episcopo negligenti, quòd nimirum ea devolvatur ad Capitulum. Idem, quòd dictum de collatione, dicendum juxta hanc posteriorem sententiam de electione, ut, dum electores neglexerunt eligere, aut electionem perperam instituerunt & hinc devoluta ad superiorem, adhuc Capitulum Sede vacante non possit eam instituere. Laym. loc. cit. Secus tamen dicendum de confirmatione & institutione, ut, dum in ea faciendi inferiores, ad quos ea pertinebant, fuerunt negligentes, Capitulum possit confirmare & instituere.

Quest. 96. Quid possit Capitulum Sede vacante circa provisionem beneficiorum parochialium conferendorum per concursum?

1. Resp. primò. Seclusa reservatione, quâ aliàs beneficia Sede episcopali vacante vacantia vi Reg. 2. Cancell. reservantur Papæ, eorum collatio, dum ea competit Episcopo facienda ab eo declarato digniori in concursu, non transit ad Capitulum Sede vacante. Castrop. loc. cit. num. 12. Garc. loc. cit. num. 86. Fermos. loc. cit. num. 8. Lotter. l. 2. *quest.* 2. num. 27. ob easdem rationes datas resp. 2. ad preced. *quest.* juxta sententiam secundam: nimirum, quòd, etsi admittatur competere judicatio digniori jus aliquod ad beneficium, Ordinarius non teneatur jus hoc exequi, nec ad id compelli possit, sed possit permittere, etiam consensu jam habito, devolvi ad alium, & sic adhuc collatio respectu Ordinarii sit libera Castrop. R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. III,

Garc. LL. cit. Item, quòd omnis collatio sit prohibita Capitulo Sede vacante, exceptis casibus in jure expressis.

2. Resp. secundò: De cætero potest Capitulum Sede vacante beneficio parochiali vacante, sive in mense ordinario, sive Papali, instituere concursum, sive apponere edicta, ad concursum vocare, concurrentes examinare, dignioremque ex approbatis eligere, eumque offerre Papæ ab eo providendum, ubi ei reservatum est beneficium; in summa, potest omnia à Trident. *Sess.* 24. c. 18. quò ad hoc præscripta usque ad electionem dignioris inclusivè, non secus, ac illa peragere possit Episcopus. Castrop. loc. cit. Barbof. loc. cit. num. 92. Molin. loc. cit. num. 11. Garc. p. 9. c. 2. num. 6. C. de Luca de Paroch. d. 5. num. 3. & 5. Verumtamen etsi hæc jurisdictio habendi concursum existat habitualiter penes Capitulum, hanc tamen ab eo exerceri non possit per seipsum, sed necessariò exercendam immediatè per Vicarium ab eo deputatum, tradit C. de Luca loc. cit. n. 4. & ad Trid. d. 23. num. 30. & Fagn. in c. illa. h. 2. num. 17. in fine. Verbis ipsius S. Congr. Concil. vide me *quest.* 530.

3. Resp. tertio: Quòd verò spectat ad deputationem Examinatorum, si Capitulum potest celebrare synodum, nil vetat in ea deputare Examinatores. De cætero videtur idem posse vel non posse circa deputationem examinatorum extra synodum, quòd potest vel non potest circa hoc Episcopus. Vide me *quest.* 531.

Quest. 97. Quid possit Capitulum circa commendanda beneficia?

1. Resp. primò: (Præscindendo iterum à reservatione, quâ omnia beneficia spectantia ad collationem Episcopi Sede Episcopali vacante vacantia reservata sunt hodieum Papæ, adeoque deputatio illa administratoris aut commendatarii spectat ad ministros Papæ, ut Lotter. l. 2. qu. 2. num. 26. citans Abb. & Rotam:) potest Capitulum beneficia spectantia ad collationem Episcopi, commendare ad tempus providendo de Vicario & Oeconomo idoneo assignato ei congruo stipendio, qui ea administret, donec conferantur ab eo, cui competit collatio; cum id spectet ad rectam diocesis administrationem. Barbof. loc. cit. num. 94. Molin. loc. cit. num. 11. Azor. loc. cit. n. 8. Castrop. loc. cit. num. 21. Fermos. loc. cit. *quest.* 25. à num. 12. Ego in for. benef. p. 2. *quest.* 711. n. 2. Quæ tamen datio administratoris, custodis Oeconomi est quid diversum à commendare beneficium; cum commendatarius temporalis, etsi titulum beneficii non habeat, habeat tamen plus juris, quàm merus administrator; cum saltem de consuetudine ei permittatur percipere fructus beneficii, & ejus juribus uti. Laym. ad c. nemo de elect.

2. Resp. secundò: Potest etiam ecclesias parochiales commendare temporaliter ultra sex menses, seu illos prorogare, donec iis de idoneo Rectore fuerit provisum. Laym. loc. cit. n. 3. Fermos. loc. cit. num. 10. Barbof. loc. cit. num. 110. atque ita quò ad hanc prorogationem temporis in commenda parochiarum loquendum de eo, sicut de Episcopo, si is viveret. Nequit tamen Capitulum aut ejus Vicarius eas commendare, multoque minus

G

omnes

omnes illius fructus concedere ei, qui in concursu iudicatus dignior. Fagn. in c. illa. b. r. Nequit etiam alteri clerico seculari commendare beneficium regulare, nec contra; cum nec ipse Episcopus id possit. Azor. loc. cit. ex Rebuff. pr. benef. tit. de devolut. num. 83.

3. Resp. tertio: De cætero beneficia, etiam non eurata, Capitulum, etiam seclusa reservatione, commendare non potest commendatione proprie tali seu perpetua, quia talis commendatio æquivalet collationi; quin & ipsi Episcopo interdicta à Trid. Sess. 24. c. 18. Castrop. loc. cit.

Quest. 98. Quid possit Capitulum Sede vacante circa resignationes beneficiorum recipiendas & resignatorum collationes?

1. Resp. primo: Potest recipere resignationes simpliciter factas beneficiorum spectantium ad solum Episcopi collationem alteriusve inferioris collatoris. Barbof. loc. cit. num. 96. citans Zerol. & Riccium. Sbroz. de offic. Vicar. p. 2. quest. 71. num. 12. Paris. l. 7. quest. 23. num. 20. Dian. p. 8. tr. 4. resol. 28. Castrop. loc. cit. num. 15. Garc. p. 11. c. 3. n. 26. Pavin. de potest. Capit. Sed. vac. p. 2. quest. 2. à num. 11. alique apud me qu. 533. contra Laym. in c. cum olim. de major. & obed. n. 11. Pirh. ad tit. de renunc. n. 74. Rebuff. Quarant. &c. apud Dian. hoc nixos fundamento; quod talis receptio resignationis sit gratia & remissio obligationis. Dum alii nituntur contrario, nempe quod sit inter spectantia ad jurisdictionem Episcopalem, in qua succedit Capitulum, exceptis casibus à jure exceptis; quin & receptio talis sit necessitatis, non voluntatis; cum iustis de causis beneficiarii sua beneficia sic deponant. Neque etiam dici possit alienatio, cum Capitulum hoc ipso, quod recipiat resignationem, non conferat beneficium. Proceditque hæc secunda sententia, non tantum, quando dimissio seu resignatio beneficii sit in pœnam, (in quo casu admitti posse resignationem à Capitulo concedunt adversarii,) sed & de omni alia voluntaria resignatione ob generalitatem datæ rationis. Possit etiam Capitulum receptionem beneficiorum resignatorum committere alteri (intellige, non suo Vicario) tradit Paris. loc. cit. n. 34.

2. Resp. secundo: Non tamen potest Capitulum beneficia, quorum resignationes admittit, conferre. Castrop. Barbof. Paris. LL. cit. quia prohibitum Capitulo conferre beneficia spectantia ad collationem solum Episcopi liberam, qualia esse non desunt, dum vacant per resignationem liberam, non factam in manibus Papæ. Neque magis necessaria est talis collatio respectu Episcopi, quam si vacarent per mortem beneficiati. Castrop. cit. num. 15.

3. Resp. tertio: Potest Capitulum præstare auctoritatem permutationibus, seu recipere resignationes factas permutationis gratiâ, dum ea aliâs spectant vel ad collationem Capituli solum, vel ad collationem Episcopi aut alterius & Capituli simul; cum admisso permutationis sit actus jurisdictionis, spectans ad rectam diæcesis administrationem. Castrop. loc. cit. num. 18. Paris. loc. cit. num. 31. juncto num. 37. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. quest. 4. Barbof. loc. cit. num. 34. Garc. p. 11. c. 4. à num. 75. Secus est de beneficiis spectantibus

ad Episcopi vel alterius solum collationem. Dian. loc. cit. resol. 29. citans Meroll. Barbof. loc. cit. citans Riccium, Castrop. loc. cit. contra Laym. loc. cit. Wamel. Tom. 1. conf. 13. num. 10. Chok. de permut. benef. c. 8. num. 6. Azor. loc. cit. c. 28. quest. 4. censentes posse Capitulum recipere resignationes factas permutationis gratiâ, non tamen beneficia permutata conferre, non secus, ac Episcopus potest recipere resignationem beneficii reservati Papæ, non tamen potest illud conferre. Verumtamen vel ex hoc ipso hæc sententia arguitur inconsequentia, & opposita stabilitur; cum, qui conferre nequit permutata, etiam eorum resignationes recipere nequeat; siquidem permutationum quilibet ea conditione, & non aliter resignat beneficium, quam ut sibi conferatur beneficium alterius. Capitulum autem illa beneficia conferre nequit. Fernof. cit. quest. 25. n. 4. Dian. Barbof. Castr. Garc. LL. cit. innixi generali aliquoties jam repetita regulâ; quia talia beneficia ad liberam Episcopi collationem spectant. Etsi enim beneficia permutata necessariò conferenda sunt permutantibus, hiq; compellere possint eum, qui eorum resignationem admittit, ad conferenda ea sibi; quia tamen hæc necessitas non aliunde, quam ex libera acceptance permutationis facta non ab alio quam Episcopo provenit, is sibi ipsi eam injicit, collatio dicenda est absolute libera, & non nisi necessaria necessitate consequente. Dum autem dicitur Capitulum conferre posse, quæ sunt collationis necessaria, intelligendum id est, non de conferendis necessariò hac necessitate consequente, sed de conferendis necessariò necessitate absoluta & antecedente, nimirum Episcopo imposita ab aliis; & consequenter vetita Capitulo illa collatione, non potest non esse ei vetita receptio permutationis, etsi ea dicatur esse actus jurisdictionis. Vide hæc pluribus stabilita à me, quest. 533. à num. 4.

Quest. 99. Quid possit Capitulum Sede vacante circa beneficia unienda, dismembranda, extinguenda, alteranda?

1. Resp. primo: Non potest sibi unire beneficium: quia nullum beneficium potest supprimere in sui utilitatem. Barbof. loc. cit. num. 99. Laym. in c. cum olim. de major. & obed. num. 11. Castrop. tr. 13. d. 6. p. 12. §. 2. num. 13. Garc. p. 12. c. 2. num. 68. An possit unire aliis piis locis vel beneficiis beneficia, dum per hoc nihil iuribus aut jurisdictioni Episcopi decedit, controvertunt AA. Affirmativa sententiæ, quam tenent Dian. p. 8. tr. 4. resol. 31. Laym. Castrop. LL. cit. Garc. loc. cit. num. 67. & plures alii à me citati, quest. 534. num. 2. fundamentum est, quod hæc potestas uniendi sit jurisdictionis Episcopalis, & quidem necessaria; eò quod non nisi urgente necessitate ecclesiæ, vel evidente utilitate facienda unio, neque sit ex casibus in jure exceptis. De cætero etiam secundum hanc sententiam, sicut Episcopus, ita etiam Capitulum unire nequit ecclesias exemptas. Negativa sententiæ, quam tenent Lotter. l. 1. quest. 28. num. 141. Pavin. de potest. Cap. Sed. vac. p. 3. q. 3. à n. 17. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. qu. 9. Cuchus insit. mor. l. 2. tit. 9. n. 87. Hojed. de incompar. benef. p. 2. c. 3. n. 7. fundamentum est, quod etsi unire beneficia sit jurisdictionis Episcopalis, sit tamen de reservatis Episcopo, impli-